

Bogár László: Szabadság, egyenl?ség, testvériség

2024 május 21. Flag

Szöveg méret

90
Mentés

- 0

Értékelés kiválasztása
Még nincs értékelve

Mérték

Amióta a francia forradalom idején létrejött e hármas jelszó, párás szemekkel illik dics?ségét hirdetni világszerte

Pedig, ha óvatosan körülnézünk ebben a világban, sok mindent láthatunk, de szabadságot, egyenl?séget,

testvériséget, ahogy mi remélnénk, aligha. Bár persze már az is elgondolkodtató, hogy Franciaország viszonylag jól elvolt magának az emberi jogok egyetemes nyilatkozata nélkül is, ám amint ezt deklarálták, az elszabadult szörny?ségek során soha nem rombolták le olyan brutálisan az ember legelemibb jogait, mint éppen ezt követ?en.

Belátom, nincs most semmi apropója ennek, szóval nincs semmi kerek évforduló, de valahogy érdemes lenne eltöprengenünk azon, hogy vajon van-e még bármilyen értelme e hármas jelszó fogalmainak. Mert ha van, akkor mégiscsak tisztázni illene, hogy több mint két évszázad elteltével vajon miért nem látjuk semmi jelét annak, hogy az emberi világ közeledett volna a szabadság, egyenl?ség, testvériség (amúgy soha nem definiált) fogalmainak teljesüléséhez, holott a liberális demokrácia és piacgazdaság, mint a világ uralkodó ideológiái ezt sugallják. Ha viszont a válasz az, nem, soha nem volt, ma meg aztán pláne nincs semmi valóságos tartalma e „csinált” metafogalmaknak, s?t eleve azért lettek „csinálva”, hogy teljesen önkényes használatukkal a szó szoros értelmében „semmit-mondóvá” tegyék ?ket, vagy ami még rosszabb, mérgezett hamis fogalomként hivatkozva rájuk ideológiai tömegpusztító fegyverként legyenek m?ködtethet?k.

Bár a kérdés jogos, úgy érzem, nem nagyon lehet egyértelm? választ adni rá. Átgondolni viszont azért kellene ezt újra és újra, mert ma már mindenki számára nyilvánvaló, hogy a világ igazi ura csak az lehet, aki a világértelmezést és a világ értelmez? kifejtésére szolgáló fogalmakat uralja. Ez ma a legf?bb fegyver, aki ezt ügyesen forgatja, annak nem kell foglalkoznia azzal, hogy az általa uralt világ alávetettjei esetleg szembesülnek a valósággal, és netán lázadnának az alávetés ellen. És azért nem kell foglalkozniuk, mert ha a rendszer „hézagmentesen” zár, akkor az alávetettek számára csak az a „csinált” valóság létezik, amelyet a világ urainak médiagépezete legyárt számukra.

Akkor tehát lássuk el?bb a három fogalmat, aztán az összevetésük kapcsán azt, hogy értelmezhet?-e egyáltalán logikus kapcsolat közöttük, hisz a hármas jelszó azt sugallja, mintha elválaszthatatlanul egyetlen logikai egységet képeznének. Talán nincs egyetlen olyan fogalom sem, amelyet mindenki mint az abszolút jót ünnepel, miközben önmagában semmilyen értelme nincs. A szabadság fogalmának ugyanis csak akkor lehet értelme, ha tisztázzuk az „el?jelét” is, vagyis azt, hogy a szakrális rend egyensúlyának alázatos szolgálatára irányuló szabadságról van-e szó, vagy éppen ellenkez?leg, e szakrális rend teljes felszámolására irányuló szabadságról. A válasz e kérdésre már csak azért is elengedhetetlen, mert a francia forradalom deklaráltan a szakrális rend brutálisan kegyetlen lerombolására irányuló szabadságot óhajtotta elérni. A 19. századi liberalizmus már kicsit óvatosabban fogalmazott, és úgy vélte, hogy az „én szabadságom ott végz?dik, ahol ezzel mások szabadságába ütköznék”. Ez már „konkrétabb”, de ha így értelmezzük, akkor valójában nincs és nem is lehet szabadság, amit annak hiszünk, az nem más, mint egymás kölcsönös sakkban tartása. Mint a MAD (Mutually Assured Distruction), vagyis a kölcsönös elrettentés rendszere az atomfegyverek világában. Bárhogy is kerülgetjük, szabadság csak akkor és úgy valósul meg, ha az ember szelídséggel, türelemmel, alázattal igyekszik megérteni a létezés lényegét, majd igyekszik az így megértett létbe beilleszkedni.

Ám a nyugatias modernitás létértelmezési logikája és erre épül? lét-berendezkedése totálisan szembe megy ezzel, vagyis az általa értelmezett szabadság, ami e hármas jelszóban is szerepel, az a lét-pusztítás „szabadsága”, amit ugyan lehet ünnepelni, de akkor nem kell csodálkozni a világ által ma átélt borzalmakon, amelyek logikus következményei mindennek.

Az egyenl?ség fogalma lételméletileg azért hamis, mert az emberi létezés lényege egy végtelen szellemi hierarchia, vagyis a „szent uralma” (ami a hierarchia magyar fordítása). Ez a hierarchia örök, evilági, „id?be vetett” hatalmak ezen soha nem lesznek képesek változtatni. Változtatni ugyan nem képesek, de folyamatos deformálására s degenerálására sajnos igen. Az emberi világ akkor élheti át a szabadságot, ha ebben a végtelen szellemi hierarchiában mindenki „rálát” magára és az alatta lév?kre, akiket atyai jóindulattal segít a létmegértésben, miközben gyermeki alázattal tekint azokra, akik e hierarchikus rendben felette állnak.

Méghogy felette? Kérdez vissza erre indulattal a tömegegyén, a globális minimál-én, hisz egyenl?ség van! Az egyenl?ség fogalmának globális konstrukt?rei elégedetten hátrad?lnek, hisz a minimál-én abszolút önmagával azonos lényegként éli át azt, amit e konstrukt?rök benne hamis identitásként felépítettek. Megvalósul tehát az „egyenl?ség” mert a hamis narratívák totális uralma mindenkire „egyenl?en” és mindent meghatározó módon hat, és ezzel a kör bezárul. Mindezek után már talán nem is nagyon lep?dünk meg azon, hogy a harmadik fogalom, a testvériség teszi teljessé e destruktív uralmat. Miután a szabadság a rend lerombolásának „szabadsága”, az egyenl?ség a „csinált” hamis világértelmezés legprimitívebb szintjének „egyenl?vé” tétele, ezek után a „testvériség” mi lehetne más, mint a szeretet minden formájának földdel „egyenl?vé” tétele.

Bogár László

A szerz? közgazdász

www.magyarhirlap.hu

Ajánló